

SBS Kinderkoppen

Zorgbeleid

Contextgegevens

SBS Kinderkoppen is een Nederlandstalige Vilvoordse stedelijke school in de groene rand van Vilvoorde. In SBS Kinderkoppen is iedereen een VIP. Elke leerling, elke leerkracht en elke medewerker is een unieke persoonlijkheid met eigen interesses, kwaliteiten en talenten. Onze school stimuleert onze leerlingen om zich optimaal te ontplooien en schept mogelijkheden en kansen om zich optimaal te ontwikkelen rekening houdend met de context, interesses en onderwijsbehoeften.

Wij willen alle leerlingen, binnen hun context en met respect voor de diversiteit, begeleiden en ondersteunen tijdens hun onderwijsloopbaan, bij het leren en studeren, de preventieve gezondheidszorg en het psychisch en sociaal functioneren om zo te groeien tot een veerkrachtige volwassene. Een constructieve samenwerking met alle betrokkenen ligt hierbij aan de basis. Als enthousiast en vernieuwend schoolteam zetten we maximaal in op de zorgnoden van onze leerlingen. We werken aan een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding voor alle leerlingen en dit op de vier domeinen van het nieuwe decreet leerlingenbegeleiding.

Onze schoolpopulatie kende het laatste decennium een kentering door de grote toestroom van meertalige en kansarme gezinnen in onze wijk. Wij hebben een zeer groot aantal zorgleerlingen met problematieken van zeer uiteenlopende aard. Anders- of meertaligheid en kansarmoede zijn duidelijke factoren die het leerproces kunnen beïnvloeden en vergen dus een brede zorgwerking die ingebed is in de pedagogische aanpak.

Zorgmotto

There's nothing so unequal as the equal treatment of the unequal!

Zorgvisie

Ons zorgbeleid kadert binnen de visie op goed basisonderwijs volgens het pedagogisch project van onze scholengemeenschap, de pijlers van een zorgbrede school, het zorgcontinuüm, de principes van het handelingsgericht werken en diagnosticeren en de decretale bepalingen van het m-decreet en het nieuwe decreet leerlingenbegeleiding.

Het schoolteam van SBS Kinderkoppen staat voor:

Het onderwijs, waar wij voor staan, geeft ***alle leerlingen*** optimale kansen op leren en ontwikkelen. De aanpak om de vooropgestelde doelen te realiseren is maximaal gericht op de ***onderwijs- en opvoedingsnoden*** van de leerlingen. ***Wij garanderen leerlingbegeleiding voor alle leerlingen en begeleiden en ondersteunen hen bij hun leerproces, bij het doorlopen van hun schoolloopbaan, psychisch en sociaal functioneren en bij preventieve gezondheidszorg.*** Een ***constructieve samenwerking*** tussen alle betrokken actoren vormt hier het fundament van een ***kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding.***

1. *Leren en studeren en onderwijsloopbaan waarbij de lerende centraal staat*

Decreet leerlingenbegeleiding als uitgangspunt voor onze leerlingenbegeleiding

We gaan uit van een **geïntegreerde aanpak** wat impliceert dat leerkrachten de leerlingenbegeleiding en zorginitiatieven integreren in hun **pedagogische aanpak**. Deze zorg is ingebed in de schoolse werking en stoelt op een gedragen **zorgvisie**, een sterk uitgebouwd **beleid** en een **constructieve samenwerking** tussen alle betrokken actoren. Een **kwaliteitsvolle, geïntegreerde en holistische leerlingenbegeleiding** bevordert de **totale ontwikkeling van alle leerlingen**, verhoogt hun **welbevinden**, voorkomt **vroegtijdig schoolverlaten** en creëert meer **gelijke onderwijskansen**. Op die manier draagt het bij tot het **functioneren** van de leerling in de schoolse en de maatschappelijke context.

De leerlingenbegeleiding bestaat uit een **geheel van preventieve en begeleidende maatregelen** binnen het zorgcontinuüm die zich situeren binnen **vier vervlochten begeleidingsdomeinen**, namelijk de onderwijsloopbaan, het leren en studeren, het psychisch en sociaal functioneren en de preventieve gezondheidszorg. Deze vier domeinen beïnvloeden elkaar en dienen dus allemaal deel uit te maken van de leerlingenbegeleiding.

We voeren als school een geïntegreerd beleid op het vlak van de vier domeinen van de leerlingenbegeleiding binnen alle zorgfasen. De school heeft vanaf nu de **regie** over de **schoolinterne leerlingenbegeleiding** en ze is verantwoordelijk voor de zorg van al haar leerlingen. Rollen en procedures worden afgesproken tussen school en CLB en worden opgenomen **samenwerkingsafspraken** ten einde een optimale samenwerking en afstemming te bekomen. Ze werkt hierbij (pro-)actief samen met relevante schoolexterne partners (waaronder het CLB) en doet waar nodig een beroep op de ondersteuning van de **pedagogische begeleidingsdienst** voor het uitwerken van haar beleid rond leerlingenbegeleiding. Deze samenwerking beoogt het bevorderen van de **totale ontwikkeling** van het kind. **Ouders en leerling** worden systematisch betrokken bij alle zorginterventies binnen alle fasen van het zorgproces. De **zorgcoördinator** of leerlingenbegeleider is de contactpersoon voor alle betrokkenen en is spilfiguur in dit proces.

M-decreet als decretaal uitgangspunt voor onze leerlingenbegeleiding

We volgen de richtlijnen van het M-decreet die aangeven hoe we als school moeten omgaan met leerlingen die door een beperking de lessen in een gewone school niet zomaar kunnen volgen. We streven, binnen de draagkracht van de school, naar **inclusief onderwijs** en trachten meer leerlingen een kans te geven om het **gemeenschappelijk curriculum** in onze school te volgen door **redelijke aanpassingen** door te voeren die tegemoet komen aan hun **specifieke onderwijsbehoeften**. Wanneer de expertise van onze school ontoereikend is, de school voldoende redelijke aanpassingen heeft doorgevoerd en er een HGD-traject werd gelopen onder regie van het **CLB** kan de school prioritaire leerlingen met zeer zware ondersteuningsbehoeften aanmelden bij het **ondersteuningsnetwerk**. Zij begeleiden de school en delen hun expertise onder de vorm van consultatieve begeleiding en coaching. Een **constructieve samenwerking** en **structureel overleg** met **externe partners**, de **ouders** en de **leerling** ligt aan de basis van een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding.

Handelingsgericht werken als uitgangspunt voor onze leerlingenbegeleiding

We baseren ons op de uitgangspunten van het **handelingsgericht werken** om aan alle leerlingen een zo kwalitatief mogelijke leerlingenbegeleiding te bieden. We streven naar een **participatieve leerlingbegeleiding** die begint met goed onderwijs en alle initiatieven omvat die leerlingen nodig hebben in hun totale persoonlijkheidsontwikkeling. We gaan met de leerlingen in gesprek en betrekken de leerling bij het leerproces. Het is een **gedeelde verantwoordelijkheid** van de school in samenwerking met alle actoren (school, CLB, pedagogische begeleidingsdienst, externe diensten, ouders en leerling). Systematisch overleg, constructieve communicatie en samenwerking tussen alle actoren en partners vormt de kern van onze leerlingenbegeleiding. We benutten de mogelijkheden en de positieve factoren van de leerlingen en hun omgeving. We willen naar de toekomst toe werk maken van het systematisch bevragen van onze leerlingen en samen zoeken **naar gepaste ondersteuning**.

Wij willen met ons zorgbeleid een **planmatige, doelgerichte** en **gefaseerde leerlingbegeleiding** garanderen voor alle leerlingen in hun proces tot het behalen van de eindtermen, rekening houdend met de **individuele onderwijsbehoeften** en uitgaande van hun **talenten** en **kernkwaliteiten**. We streven de **ontwikkelings- en eindtermgerelateerde leerplandoelen** na en gaan kritisch om met de gehanteerde methodes.

We streven naar het realiseren van een begeleiding die **functioneel, effectief** en **efficiënt** is en maken hiervoor structurele keuzes op schoolniveau. We beogen een goed uitgebouwde leerlingenbegeleiding die de **draagkracht** van de school versterkt maar waarvan we de grenzen blijven bewaken. De kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding heeft als doel dat alle leerlingen **kennis, vaardigheden** en **attitudes** ontwikkelen en deze **zelfstandig** kunnen gebruiken tijdens hun verdere onderwijsloopbaan.

We willen **groeien en investeren** in het doorlopen van alle fasen van het handelingsgericht werken en het betrekken van alle actoren teneinde een kwaliteitsvolle leerlingbegeleiding te garanderen.

Zorgcontinuüm als kader voor onze leerlingenbegeleiding

Wij gebruiken het **zorgcontinuüm** als referentiekader om leerlingenbegeleiding vorm te geven en **inhouden en verantwoordelijkheden** vast te leggen en dit binnen alle **fasen**. Wij zijn bereid om hiervoor **redelijke aanpassingen** door te voeren waardoor onze leerlingen maximaal kunnen participeren aan het **gemeenschappelijk curriculum**. De evolutie van de leerlingen die het moeilijker hebben met het volgen van het gemeenschappelijk curriculum wordt in kaart gebracht aan de hand van de minimumdoelen zodat we kunnen garanderen dat de basis verworven is vooraleer verder te gaan met nieuwe leerstof. Indien het gemeenschappelijk curriculum niet haalbaar is voor een leerling wordt er na het doorlopen van alle fasen van het zorgcontinuüm en na overleg met alle betrokkenen overgegaan naar een **individueel aangepast curriculum** dat binnen onze schoolwerking haalbaar is. Iedere zorgactie heeft als doel de ontwikkeling van de lerende te stimuleren en te bevorderen.

Binnen iedere fase van het zorgcontinuüm zijn de **verantwoordelijkheden** en **rollen** van de **actoren** duidelijk omschreven en op elkaar afgestemd. Hoe meer fasen er binnen het zorgcontinuüm werden doorlopen, hoe meer ondersteuning en begeleiding er is voorzien

voor de leerling, de leerkracht en de ouders. Een constructieve samenwerking en systematisch overleg zijn dus van groot belang.

We willen **groeien en investeren** in het doorlopen van alle fasen van het zorgcontinuüm teneinde een kwaliteitsvolle leerlingbegeleiding te garanderen.

Professionalisering van het team als fundament voor onze leerlingenbegeleiding

Leerlingenbegeleiding doet beroep op de professionaliteit van het schoolteam. Elk teamlid gaat tijdens het onderwijsleerproces doelgericht om met de verschillen tussen de leerlingen. We willen investeren in het professionaliseren van het schoolteam door het aanbieden van een ruim **nascholingsaanbod** op maat van de noden van de school en stimuleren het delen van expertise en dit zowel tussen collega's onderling als schooloverstijgend op scholengemeenschapsniveau. Indien onze expertise ontoereikend blijkt, spreken we de deskundigheid van de **pedagogische begeleidingsdienst** en/of het **CLB** aan. De pedagogische begeleidingsdienst begeleidt onze school op vraag in haar groei en ontwikkeling biedt algemene en schoolspecifieke vormingen aan. De deskundigheid van het CLB situeert zich op het vlak van informatie verschaffen, vraagverheldering, gegevensverzameling, diagnosestelling en consultatieve begeleiding. Afhankelijk van de specifieke noden van de school doen we ook beroep op **externe partners en diensten** om onze deskundigheid te bevorderen.

2. Duidelijke communicatie met ouders

SBS Kinderkoppen is een Nederlandstalige school. Onze schoolpopulatie is hoofdzakelijk meertalig. We geloven dat een goede opvolging van de leerling enkel tot stand kan komen als er **samenwerking is tussen de ouders en de school**. Daarom willen we inzetten op een sterk taalbeleid dat de **communicatie** tussen school en ouders verbetert en waarbij het overbrengen van de **boodschap centraal** staat.

We streven naar een open en **warme communicatie**, gebaseerd op een goede **vertrouwensband**. We beogen via een positieve ingesteldheid dat beide partijen zich goed voelen op school en met een glimlach in communicatie gaan. Zowel de school als de ouders stellen zich **verdraagzaam en solidair** op.

Dit is enkel mogelijk wanneer er **respectvol**, geduldig en zonder vooroordelen met elkaar wordt omgegaan. Wederzijds respect en begrip zijn dus cruciaal. Er is nood aan een gezonde balans tussen inspanningen van de school en de ouders:

Eenzijds willen we als school **bereikbaar en aanspreekbaar** zijn en ervoor zorgen dat ouders weten bij wie ze terecht kunnen met hun vragen. We willen ook consequent duidelijk en **transparant taalgebruik** hanteren waarbij de boodschap centraal staat. Hierdoor verlagen we de **communicatiedrempel** en verhogen we de ouderbetrokkenheid. We stellen ons empathisch op, aangezien de thuiscontext kan verschillen.

Er werd een **communicatiebeleid** opgesteld en **afspraken** voor **mondelijke en schriftelijke communicatie** opgesteld waarbij we uitgaan van de **visie** dat het overbrengen van de **boodschap centraal** staat maar dat er een wederzijds **engagement** aan de basis ligt voor een optimale communicatie tussen school en ouders.

Anderzijds verwachten we van de ouders een **engagement** ten opzichte van het Nederlands. Ouders nemen in het belang van hun kind initiatief om de communicatie met de school te vergemakkelijken. We hechten er niet enkel belang aan dat de ouders betrokken zijn, maar ook dat ze **actief participeren** aan het schoolgebeuren.

Daarom willen we het **Nederlands** op een positieve manier **promoten** en ouders aanmoedigen om Nederlands te leren en te oefenen. Zo kunnen de ouders niet alleen meer betrokken zijn bij de schoolloopbaan van hun kind, ze krijgen ook meer kans op integratie, tewerkstelling, sociale contacten ... De school richt in samenwerking met basiseducatie **gratis Nederlandse lessen** in voor de ouders van onze school.

3. Gezondheid in de brede zin van de betekenis als fundament voor het leren

Preventieve gezondheidszorg is één van de vier belangrijke domeinen waar de leerlingenbegeleiding (vanaf 1 september 2018) op stoelt.

Wij stellen ons tot doel onze leerlingen de nodige **kennis, inzichten, vaardigheden** en **attitudes** bij te brengen voor een **gezonde levensstijl** met respect voor zichzelf en anderen. Hierbij beseffen de directeur, leerkrachten en medewerkers dat elk een noodzakelijke bijdrage moet leveren om te komen tot een **daadkrachtige aanpak**. **Leerlingen en ouders** worden maximaal betrokken en de school fungeert hierbij als een **rolmodel** en **informatieverstrekker**. Er worden duidelijke **afspraken** gemaakt die **wetenschappelijk onderbouwd** zijn en die door het leerkrachtenkorps bewaakt worden met het oog op het inslijpen van 'gezondere' normen en waarden. Wij worden hiervoor bijgestaan door een **gezondheidscoach**.

Via **gezondheidseducatie** beogen we langs de weg van educatie gezonde leefgewoonten te stimuleren en ongezonde leefgewoonten te veranderen. Wij voorzien in leermogelijkheden om specifieke gedragingen die gezondheid schaden te veranderen. Daarnaast streven wij naar **gezondheidsbevordering** bij onze leerlingen. Dit proces heeft als doel de leerlingen in staat te stellen zelf controle uit te oefenen over hun eigen gezondheid en die te verbeteren.

Wij willen als school alle aspecten van gezondheid aanbrengen en beperken ons dus niet enkel tot het thema 'gezonde voeding'. We benaderen **gezondheid vanuit de brede zin** van het woord waarbij de focus ligt op de fysieke en mentale gezondheid.

We willen korte éénmalige acties vervangen door een planmatig, doelgericht en gedragen overkoepelend gezondheidsbeleid uit te werken op het vlak van fysiek en mentaal welzijn door het gebruiken van een gezonde mix van strategieën op leerling-, klas- en schoolniveau:

- Educatie
- Omgevingsinterventies
- Afspraken en regels

We willen **groeien en investeren** in het benaderen **gezondheid vanuit de brede zin** van het woord en nemen dit op als werkpunt in ons **zorgplan**.

4. Psychische en Sociale Vaardigheden

Psychische en sociale vaardigheden is ook één van de vier belangrijke domeinen waar de leerlingenbegeleiding (vanaf 1 september 2018) op stoelt.

Onze school is een uitgelezen plaats om sociale vaardigheden en het leren functioneren in groep aan te leren. Sociale vaardigheden moeten, net zoals andere leergebieden, voorgeleefd, aangeleerd en inge oefend worden. Wij willen als schoolteam een **preventieve werking** op (Toeka en Sova) poten zetten en niet afwachten om pas echt rond sociale vaardigheden aan de slag te gaan als we geconfronteerd worden met aanhoudend, storend gedrag van individuele leerlingen of een klasgroep waardoor er veel tijd en kansen verloren gaan.

We vinden het van wezenlijk belang om de preventieve aanpak rond sociale vaardigheden en gedrag te integreren in onze pedagogische aanpak. De mascotte **Toeka** (en Sova) vormt hierbij de rode draad en zorgt voor een samenhang en afstemming tussen de klassen en **over de leergebieden heen**. We organiseren leergebied overschrijdende, **preventieve acties** waarbij bepaalde sociale vaardigheden worden uitgelicht, aangebracht en inge oefend met het oog om op een efficiënte en opbouwende wijze deel te nemen aan het sociale leven, zowel op maatschappelijk als op interpersoonlijk en familiaal vlak. Het gaat hier om het sociaal waarneembaar gedrag. Ook het ontwikkelen van een **sociale cognitie** omvat de **sociale inzichten, gevoelens en de bereidheid om sociaal aangepast gedrag** te vertonen.

We streven naar een goede, open en transparante **samenwerking met ouders** op vlak van socio-emotioneel leren. Het opvoeden tot sociaalvaardige kinderen is immers een **gedeelde verantwoordelijkheid**. Dit impliceert dan ook respect voor elkaars situatie en standpunten. Leerlingen zullen zich gemakkelijker aan regels en afspraken houden en waarden en normen respecteren wanneer ze voelen dat deze **gezamenlijk gedragen** worden. Door deze open houding zal ook het bespreekbaar maken van eventuele gedrags- of emotionele problemen in een latere fase gemakkelijker verlopen.

We willen verder **groeien, vernieuwen en investeren** in onze preventieve aanpak van psychische en sociale vaardigheden en nemen dit op als werkpunt in ons **zorgplan**.